

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/2
6356 S. STK/39

T.C.
YARGITAY
22. Hukuk Dairesi

Esas No. 2019/2574
Karar No. 2019/9079
Tarihi: 18.04.2019

- **TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN YARARLANMANIN TARAF İŞÇİ SENDİKASINA ÜYELİĞİN İŞVERENE BİLDİRİLDİĞİ TARİHTEN BAŞLAYACAĞI**
- **MUVAZAALI ALT İŞVEREN İLİŞKİSİ NEDENİYLE ASIL İŞVEREN İŞÇİSİ SAYILAN İŞÇİNİN ASIL İŞYERİNİN İŞKOLU FARKLI OLDUĞU SENDİKAYA ÜYE OLMAMASININ YARARLANMA AÇISINDAN BİR ÖNEMİNİN OLMADIĞI**

ÖZETİ 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 39. maddesi gereğince işyerinde uygulanmakta olan toplu iş sözleşmesinden yararlanma taraf işçi sendikasına üyelikle veya sendikaya dayanışma aidatı ödemekle mümkündür. davacının davalı işveren işyerinde uygulanmakta olan Doplu iş sözleşmesinin tarafı olan sendikaya üyeliği veya dayanışma aidatı ödeyerek faydalanma talebi de bulunmadığı dönem yönünden toplu iş sözleşmesinden faydalanması olanaklı değildir. Kayden işveren görünen alt işverenin işkolunun farklı olması sebebi ile sendikaya üye olunamadığı ileri sürülmüşse de; 6356 sayılı Kanun'un 17/4. maddesi gereğince bir işyerinde yardımcı işlerde çalışan işçiler de, işyerinin girdiği işkolunda kurulu bir sendikaya üye olabilir.

Üyelik tarihi 28.10.2015 olduğuna göre; öncelikle ilgili sendikadan sendika üyelik fişi getirilmeli, üyeliğinin işverene bildirilip bildirilmediği araştırılmalı, bu durum sabit ise davacının sendikaya üye olduğu tarihte almakta olduğu ücretine, toplu iş sözleşmesinden yararlanmaya başladığı tarihte yürürlükte olan toplu iş sözleşmesi hükümleri uygulanmak suretiyle artışlar yapılmalı ve tespit edilen ücretlerine göre hesaplanacak olan fark ücret ve ilave tediye alacakları; toplu iş sözleşmesinden faydalanmadığı dönem yönünden ise fiilen aldığı ücrete göre hesaplanacak olan ilave tediye alacağı hüküm altına alınmalıdır. Bu yönler gözetilmeden eksik inceleme ve araştırma ile yazılı şekilde karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi taraf vekillerince istenilmekle, temyiz taleplerinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü: Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili; müvekkilinin davalıya ait iş yerinde kırma- eleme işçisi olarak çalıştığını, davacının ihale alan firmalara bağlı olarak çalışmasına rağmen gerçekte davalının asıl işçisi konumunda olduğunu, ihale alan taşeron firmaların Kamu İhale Kanunu'nun 4. maddesinde hizmet olarak tanımlanan faaliyetlerin hiç birini yürütmediğini, gerçek durumun dava dışı firmaların davalıya işçi temin etmesinden ibaret olduğunu, davalı ile taşeron firmalar arasındaki ilişkinin muvazaalı olduğunu, teknik şartnamedeki hususlara göre davalının davacının asıl işvereni olduğunu, ihaleyi alan firmaların aslında idareden bağımsız olmadığını, idarenin emrinde ve idareye bağlı olduğunu, idarenin asıl işini yapan firmalar olduğunu, uygulamada çalışanların tamamen asıl işverenin işçisi olduğunu, bilirkişi tarafından yapılacak teknik değerlendirmede yapılan işin asıl işin parçası olduğunun ortaya çıkacağını belirterek, davacının baştan beri davalının işçisi olduğunun tespiti ile ücret farkı ve ilave tediye alacaklarının davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili; davalı ile dava dışı şirket arasında Kamu İhale Kanunu'na uygun olarak hizmet alımı işi sözleşmesi imzalandığını, davacının ihale alan firmanın çalışanı olduğunu ve kırma- eleme hazırlama işinin asıl işin parçası olmadığını savunarak, davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

İlk Derece Mahkemesi Kararının Özeti:

İlk Derece Mahkemesince, toplanan kanıtlar ve bilirkişi raporuna dayanılarak, davalı ile dava dışı şirketler arasındaki hizmet alımı işi sözleşmesinin muvazaalı olduğu, davacının baştan beri davalı Genel Müdürlüğün işçisi sayılması gerektiği gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

İstinaf Başvurusu:

İlk Derece Mahkemesinin kararına karşı, davalı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

Bölge Adliye Mahkemesi Kararının Özeti:

Bölge Adliye Mahkemesince, davacının sendika üyesi olmaması sebebi ile davalı işveren işyerinde uygulanmakta olan toplu iş sözleşmesinden faydalanamayacağı, ancak davalı ile dava dışı alt işverenler arasındaki ilişkinin muvazaalı olması sebebi ile mevcut ücreti üzerinden hesaplanacak olan ilave tediye alacağına hak kazandığı gerekçesiyle ilk derece mahkemesi kararının bozularak ortadan kaldırılmasına ve davalı ile dava dışı şirketler arasındaki ilişkinin baştan beri muvazaalı olduğu ve davacı işçinin baştan itibaren davalı Genel Müdürlük işçisi sayılması gerektiğinin tespiti ile davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Temyiz Başvurusu:

Kararı, davacı ve davalı vekilleri temyiz etmişlerdir.

Gerekçe:

1-Dosya kapsamının birlikte değerlendirilmesiyle yapılan inceleme sonucunda, uyuşmazlığa uygulanması gereken hukuk kurallarına göre, Bölge Adliye Mahkemesi kararının aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan yönleri usul ve kanuna uygun görülmüştür.

2-Taraflar arasındaki uyuşmazlık, davacının davalı işveren işyerinde uygulanmakta olan toplu iş sözleşmesinden faydalanıp faydalanamayacağı noktasında toplanmaktadır.

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 39. maddesi gereğince işyerinde uygulanmakta olan toplu iş sözleşmesinden yararlanma taraf işçi sendikasına üyelikle veya sendikaya dayanışma aidatı ödemekle mümkündür.

Somut olayda; Bölge Adliye Mahkemesinin davacı işçinin baştan itibaren davalı işverenin işçisi sayılması gerektiğinin tespitine yönelik kararı isabetlidir. Ancak davacının davalı işveren işyerinde uygulanmakta olan toplu iş sözleşmesinin tarafı olan sendikaya üyeliği veya dayanışma aidatı ödeyerek faydalanma talebi de bulunmadığı dönem yönünden toplu iş sözleşmesinden faydalanması olanaklı değildir. Kayden işveren görünen alt işverenin işkolunun farklı olması sebebi ile sendikaya üye olunmadığı ileri sürülmüşse de; 6356 sayılı Kanun'un 17/4. maddesi gereğince bir işyerinde yardımcı işlerde çalışan işçiler de, işyerinin girdiği işkolunda kurulu bir sendikaya üye olabilir.

Davacının davalı işveren işyerinde uygulanmakta olan toplu iş sözleşmesinin tarafı olan sendikaya 28.10.2015 tarihinde üye olduğu görülmektedir. Dava tarihi 17.01.2017 olup, hükme esas alınan bilirkişi raporunda dava tarihinden geriye doğru beş yıl için davacının toplu iş sözleşmesinden faydalandığı kabul edilerek hesaplama yapılmıştır. Üyelik tarihi 28.10.2015 olduğuna göre; öncelikle ilgili sendikadan sendika üyelik fişi getirilmeli, üyeliğinin işverene bildirilip bildirilmediği araştırılmalı, bu durum sabit ise davacının sendikaya üye olduğu tarihte almakta olduğu ücretine, toplu iş sözleşmesinden yararlanmaya başladığı tarihte yürürlükte olan toplu iş sözleşmesi hükümleri uygulanmak suretiyle artışlar yapılmalı ve tespit edilen ücretlerine göre hesaplanacak olan fark ücret ve ilave tediye alacakları; toplu iş sözleşmesinden faydalanmadığı dönem yönünden ise fiilen aldığı ücrete göre hesaplanacak olan ilave tediye alacağı hüküm altına alınmalıdır. Bu yönler gözetilmeden eksik inceleme ve araştırma ile yazılı şekilde karar verilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

Sonuç: Temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararının, yukarıda yazılı sebepten BOZULMASINA, dosyanın kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin ise kararı veren İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine, peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde ilgililere iadesine, 18.04.2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.